

« Gwerz ar Roue Gradlon ha Ker-Is »

Moderato

I

Petra 'zo neve e kear Is
Ma ze ken foll ar iaouankis ?
M'ar klevan-me ar binioù,
Ar vom-bard hag an delennou ?

N'euz e kear Is netra neve,
Ann ebatou ma ve bemde,
N'eus e kear Is nemet traou koz,
Ann ebatou ma ve bemnoz.

Bojennou drez zo divoanet
Ha dor ann ilizou prennet,
Ha war ar peorien o wela
Ech' lusser ar chas dro drañlla.

D'ho c'hozek vlaann oll verc'het
N'ho deuz doue, met ar pec'het
Ha da ober he gurunen,
E roont ho c'haera rozen.

Ahès merc'h ar Roue Gralon,
Tann an ifern enn he c'halon,
Er penn kenta deuz ann dirol,
A gas d'he c'heul ar gear da goll.

Sant Gwenole, gant kalonad,
Zo bet meur vech o kaout he zad,
Ha gant daelou ann den Doue,
Enn deuz lavaret d'ar Roue :

— « Gralon, Gralon, laka evez
« D'ann dizonou a rén Ahès,
« Rag tremenet vo ann amzer
« Pa skuillo Doue he goler.

« El lec'h ma voa c'hoarsadek kent
« E vo neuze skrignadek dent,
« Et lec'h ma voa kanaouennou,
« E vo neuze skrignadennou !... »

Hag ar Roue koz spouronet,
He verc'h hen evez kelennet;
Mez diskaret dre ar gozni,
N'euz mui an nerz da stourm outi.

Ha, skuiz gant rebechoù e zad,
Evit mont deuz he zaoulagad,
Hi 'deuz gret gant droug sperejou,
Eur palès kaer tost d'ar sklujou.

Eno, gant he amourouchen,
E ma fennoz ann obaden,
Eno, enn aouër hag er perles,
Evel ann heol e par Ahès...

II

— « Plijadur dec'h er palès-man,
« Merc'hed gentil a potred skan,
« Plijadur dec'h ha nozvez gren ».
Eme eur prinz enn eur entrenn.
Ar prinz a zouge dillad ru,
He varo a voa hir a du,
Hag he izili a verve,
Hag he zaoulagad a zeve.

— « Ra viot deut mad, estranjour,
« Eme Ahès gant eur beg flour ;
« Ia, ra viot deut d'ar gwella,
« Mac'h n'hanvêit ann traou falla.

— « Neuze m'em bo digemer mad,
« A respontas ann divroad :
« Rag me ar fall zo ken disket
« Hag ann hini neuz en krouet !... »

A kerkent Ahès d'er pedi,
Da ober eun dro zanz gant'hi,
Hag ann oll, a eneb Doue,
Gwassa ma c'hallent a doue.

Pa voa d'ann obaden-ze fin,
Danser Ahès, en eur c'hoarzin,
Hag enn eur zavel he ziou skoas,
A lavaret he voa : « Neuze !... »

« Ker'hit din me deus a gear Is,
« Veseillou santel ann ilis
« Ker'hit kroas ar c'hrussufiet
« Eun hosti sakr, hag e velfet !

Le Petit

War ar men-ze, hop tadou koz,
A skuil e goad d'eun Doue foz,
Hag ar Roue, e ber amzer,
A lavaras d'he vignon ker :

— « Du hont, e memor a gear Is,
« Me zavo d'ar feiz eun ilis,
« Hag evit testiñ d'ann oll
« M'he galvo ilis Remengol (1),

« Rag war dolen ru Deutatès
« Me lakañ da ren ar Werc'hez,
« Ha heb bloas, enn enor d'ar groas,
« E rin ober eur pardon bras.

« Eno, ann oll dud afflijet,
« A gavo d'ho foanniou remed,
« Ha silvidigez d'ho ene,
« Dre c'hraz Mari gwir vamm Doue.

« Pa vo ann Doueou maro,
« Ha koët meur a goat dero,
« Eun de, deuz ar pevar avel,
« E tevio d'hi pobl Breiz-Izel.

Neuze ma ve sonj a Gralon,
E vo lavaret a galon :

— « Bras ar burzudou a zo bet
« Ebars ann amzer dremenet !... »

(1) Le commencement de cette
Gwerz, se trouve dans notre numéro
du 16 janvier 1927.

non mentionné au
649 OLLIVIER

KANIRI BREIZ-IZEL

« Gwerz ar Roue Gradlon ha Ker-Is (1) »

Moderato

III

Pa oa fin d'ar sakrilejou,
Messenger ann droug sperejou,
Chomet e unan er palès,
A dosteaz da gaout Ahès.

— Va dousik koant, merc'h da
[C'halon]

Hag ar roue koz trubuillet,
E mez e vale zo zaillet,
« Din-me, din-me, va marc'h prima
« Siouas peregollet ar ger-ma !... »

Ha war e varc'h e ber amzer
E kerz da heul e vignon ker,
Ha war o lerc'h, enn eur ludal,
E klevont ar mór o rital.

Le Petit

Ahès, a respontas timad :
— « Kavet vint enn iliz va zad,
« Rag va zad diot-ren a gred
« Enn trombler-ze a Nazareth !... »

Tri a vedas e ber amzer,
Hag a ziskaras ann Aoter,
Hag an traoa zakr a we douget
Etre o daouarn miliget.

Ar Prinz ru, raktal n'ho gwelas,
A greñs he galon a c'hoarzas,
Hag a lavaras c'hoas enn hann :
— « Plijadur dec'h er palès-man ! »

Da genta a daolou boutou,
E vrujunas ar veseillon,
Goude flastras ar grussifi,
Hag e krenchas war ann hosti !...

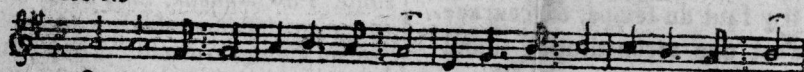
A war-n'he, gant oll e noaz,
En eur gana. — « Malloz d'ar groaz !
A raz e seiz stum dishenvel,
Dansou ar seiz pec'het marvel !...

Kerkent ar palès a grenas,
Hag ar c'hurunou a strakas,
Hag a dreuz ho zelloù pec'het,
E skoas tan glaz al luc'het.

— « Na c'houi vel, eme ar Prinz ru
« Me laka Doue war e di... »
Ma lavarent oll gant glac'har,
A lavaras d'he vignon ker :

« Gwerz ar Roue Gralon ha Ker Is ⁽¹⁾ »

Moderato

Pa-tre zo ne-ve e kear Is Maz e ken folk ar ia-ouan-kis

Me kle-vann me ar bi-ni-ou Ar vom-bard haq ann te-len-nou

III

Pa oa fin d'ar sakrilejou,
Messenger ann droug sperejou,
Chomet e unan er palès,
A dosteaz da gaout Ahès.

— Va dousik koant, merc'h da [C'hralon

- Ha muja karget va c'halon,
- Ha n'helfent me ket eneb gis
- Guelet alc'houe sklujon Ker Is.

— « Va zad a zoug enn e gerc'hen
« An alc'houe aour deuz eur chaden
« Ha va zad breman zo kousket,
« Ha aout ann alc'houe n'hallan ket

Mes hen d'he zreid en em strinkas
Ha d'he dornik flour a bokaz,
Hag e dallas dre he zellou,
Karget a dãn hag a zaëlou.

IV

Heb goud ar pez a dremene,
Neuze eur pennad ac'hane,
Enn e balès ar Roue koz,
E voa kousket e kreiz ann noz.

Kambr paour Gralon ne oa enn-hi
Netra nemel eur grussifi
Deuet a zorn eur mignon ker,
Sant Kaourintin, Eskop Kemper.

Netra nemet eun Aviel,
Roët gant eur manac'h zantel,
Roët dez-han gant Gwenole,
Evel eur merk a garante.

Kaër enn e gozni vel eun Æl,
E kouske Roue Breiz Izel,
Hag enn dro de dall, e vleo gwen,
A re, dispak, eur gurunen.

Neuze, Ahès, ar brinsez fall,
Evel pa vije skoët dall,
Enn e gambr, heb aon rag Doue
A deu da laères an alc'houe.

Enn eur vale war beg e zroad,
Ar verc'h a dosta skan d'he zad,
A goustadik deuz e gerc'hen,
A denn n'eur c'hoarzin, ar chaden.

V

Piou a deu du-hont gant ar ru,
Pignet war eun hinkane du,
Hag hen d'an daoulam war ar gein
Ken a strink an tãn deuz ar vein?

Hennes eo messenger Doue,
Digaset enn Is d'ar Roue,
Hennez eo Abostol ar Feiz,
Sant Gwenole, karet e Breiz.

Tostât 'ra en eur c'haloupad
En he zorn deo e vaz abad,
Hag eur stol aour war he zaë venn,
Hag eur c'helc'h tan en dro d'ebenn.

Setu hen e dor ar palès
E p'hmi e kousk tad Ahès
Diwar e varc'h an den zantel,
A c'haly, en noz a vouez uhel.

— « Gralon, Gralon, sao hep dale,
« Sao evit heuilla Gwenole,
« Sao evit tec'hel deuz ar môr,
« Sklujou kear Is a zo digor |

Hag ar roue koz trubuillet,
E mez e vele zo zaillet,
• « Din-me, din-me, va marc'h prima
• Siouas peurgollet ar ger-ma !...

Ha war e varc'h e ber amzer
E kerz da heul e vignon ker,
Ha war o lerc'h, enn eur iudal,
E klevont ar môr o ruial.

Neuze ar brinsez dirollet,
He amon-tuz gent-hi kollet,
Dre ead Is, e glet hag a zao,
A rede, dispaket e bleo.

Pa glevas daou lamp ar c'hezek
Araog ar môr e tiredek,
Dre al luc'hët gant nec'hamant,
Hanveaz e zad hag ar zant.

— « Va rad ! va zad ! mar em c'harit,
« War o marc'h skan va c'homerit »
Hag, he respont, an tad tener
A zav e verc'h war an tailler.

Kerkent ar môr a vuanna,
Ha Gwenole en eur grenn,
A gri : « Gralon, tol ann diaoul-ze
« Diwar dailler da hinkane !...

Koulskoude c'hoas leun a ankres,
Ann tad a zalc'h ar bec'herez,
Mez ar zant a ra zin ar groas
Hag a stok outi penn he vaz.

Kerkent, mestres an droug speret
A ruil er môr bras fuloret,
Hag e kleo tost ar Roue koz
Eur c'hoarzin skiltr e kreiz ann noz.

Mes, rented skanvoc'h heb dale
E sail prim da c'heul Gwenole,
Hag e varc'h, gleb e beder c'har,
A lamp deus ar môr en douar.

Breman ed e Mari-Morgan,
Ahès, deuz skeud al loar a gân,
A gân hag en eur vouse'hoarzin,
A grib er môr he bleo bezin.

VI

Da zao heol ar zant ha Gralon,
A bigne war leïn Mene-Hôm,
P'hmi, he dreid ebars enn trez,
Zao he ben war Douarnenez.

Ac'hane Roue Breiz-Izel,
War e lerc'h a dolaz eur zel :
Mez, el lerc'h Is, gant he deg dor,
Ne velas mui nemet ar môr.

— « Eur gear em boa deus ar gaëra,
« — Ha setu hi eet da netra !... »
Hag e galon oll a fraillas,
Hag he zaoulagad a welas.

— Gralon, Gralon me Gwenole,
— Gralon, d'an daoulin ganen me,
Ha Gralon dindan e c'blac'har,
A goë d'ann daoulin d'ann douar.

Hag eno, dispak e vleo gwenn,
Hag e dall pleget er boultren
A lavaras c'hoas ar Roue :
— Ra vo gret bolonte Doue !...

Pa zavas diwar he zaoulin,
Dindan tãn-flamm heol ar mintin,
A velas, a dreuz he zaëlou
E lugerni Ru-Men-Goulou.